

Στήλη τοῦ Δεξιέω

κνύει καὶ τεμάχιον νεκρικής στήλης εὐρέθην μὲν ἀρχομένου τοῦ αἰῶνος παρὰ τὸ Μενίδι, ἦτοι τὰς ἀρχαίας Ἀχαρνὰς, ὑπὸ τοῦ λόρδου Γκύλφορντ κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις διαμονὴν αὐτοῦ, ἀποκείμενον δὲ νῦν ἐν τῷ Lowther Castle τῆς Ἀγγλίας καὶ ἀνήκον εἰς τὸν λόρδον Lonsdale¹. Ἐπὶ δίφρου οὐ τὸ πρόσθεν κοσμεῖται ὑπὸ σφιγγῶν καθήμενων κάθηται ἀκμαία νεαρὰ γυνὴ ἐπὶ προσκεφαλαίου, ἐστραμμένη πρὸς τὰριστερὰ, περιβέβλημένη χιτῶνα ὀρατὸν μόνον κατὰ τὸ στήθος καὶ ἐπικαλυπτομένη ὅλη διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ χιτῶνος ἐπερριμμένου ἐπιβλήματος, ὅπερ καλύπτει μὲν ὅλως τὸν ἐπὶ τοῦ κόλπου ἀριστερὸν βραχίονα, ἐπιχαρίτως δὲ στρεφόμενον καὶ περιβάλλον ὀπισθεν τοῦ λαιμοῦ τὴν κεφαλὴν, συγκρατεῖται ὑπὸ τῆς ἡρέμα πρὸς τὰ δεξιὰ κλινούσης δεξιᾶς χειρὸς τῆς γυναικός. Ἀξία σημειώσεως δὲ εἶνε καὶ ἡ εἰς πολλοὺς ἐπαλλήλους κύκλους δίκην διαδήματος περιδέσις τῆς πλουσίας κόμης.

Ἐξ Ἀχαρνῶν δ' ἔχομεν καὶ ἄλλην στήλην ἀξίαν λόγου ὅχι διὰ τὴν τέχνην, ἀλλὰ διότι ἐπ' αὐτῆς εἰκονίζεται ὁ Ἀχαρνέυς ἰατρὸς Ἰάσων, ὅστις παρι-

στάνεται καθήμενος ἐπὶ δίφρου καὶ ἐξετάζων νεαρὸν ἀσθενῆ. Ἐκ δεξιῶν δὲ τοῦ πάσχοντος παριστάνεται κατὰ γῆς μεγάλη σκυῖα, τὸ γνωστὸν ἱατρικὸν ἐργαλεῖον, ὅπερ καὶ ἐπὶ ἄλλων μνημείων τῆς ἀρχαίας τέχνης εἰκονίζεται. Ἀπόκειται δὲ αὕτη ἡ στήλη νῦν ἐν τῷ βρεττανικῷ μουσεῖω.

Ἐν τῶν σχημάτων τάφω, ἀτινα, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, ἐπετράπησαν καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως μεταρρύθμισιν τῶν κατὰ τὰς ταφὰς, εἶνε ἡ λήκυθος. Λήκυθος ἐξ ὀπτῆς γῆς εἶνε ἐν τῶν ἐν τοῖς τάφοις τῆς Ἀττικῆς συνηθετέρων κτερισμάτων, περὶ ἃ ἰδιαζόντως διεκρίθη ἡ ἀττικὴ τέχνη. Ἀλλὰ τὸ σχῆμα τῆς ληκύθου ἐχρησίμωσε καὶ ὡς τεκτονικὸν κόσμημα τῶν τάφω. Διὸ οὐ μόνον ἐπὶ λιθίνων τετραγώνων στηλῶν βλέπομεν εἰκονιζομένας ληκύθους μετὰ διαφόρων παραστάσεων, ἀλλὰ καὶ ληκύθους λιθίνας καθ' ἑαυτὰς μετ' ἐγγλύπτων παραστάσεων βλέπομεν ἐπιτιθεμένας ἐπὶ τῶν ἀττικῶν τάφω. Προῆλθε δ' ἡ συνήθεια τῆς τοιαύτης ἐπὶ τάφω παραστάσεως ληκύθω ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔθους τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῆς τέφρας καὶ τῶν ὄστων εἰς κάλπιν. Τὸ τερροδόχον τοῦτο ἀγγεῖον ἐπιτίθετο τὸ κατ' ἀρχὰς ἀπλῶς ἐπὶ κίονος ἀνωθεν τοῦ τάφου κατὰ σπανίας τινὰς περιστάσεις, ἐπειδὴ συνηθετέρα ἦτο πάντως ἡ ὑπὸ τὴν γῆν κατὰκρυψις αὐτοῦ. Ἐκλιπόντος δ'

ἔπειτα τοῦτο τοῦ ἔθους, ὡς ἀνάμνησις τῆς παλαιᾶς συνθεῖας ἔμεινε ἡ ἐπὶ τῶν στηλῶν παράστασις τῶν τοιούτων ἀγγείων καὶ δι' ἀναγλύφων κατακόσμησις αὐτῶν ἢ ἡ κατασκευὴ περιφερῶν τοιούτων ληκύθων φερουσῶν ἐγγλύπτους παραστάσεις. Καὶ βέβαιον μὲν εἶνε σήμερον, ὅτι τὰ τοιαῦτα ἀγγεῖα δὲν πρέπει νὰ ὀνομαζῶνται πλέον Μαραθῶνια, ὡς ἐσφαλμένως ἐκαλοῦντο ἄλλοτε ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων· ὅποια δὲ ἡ ἀληθὴς αὐτῶν ὀνομασία παρ' ἀρχαίοις καὶ ἐπὶ ποίων τάφω ἐτίθεντο κατὰ προτίμησιν εἶνε ζήτημα δεόμενον ἀκόμη ἐρεῦνης, περὶ οὗ ἱκανὰ παρ' ἡμῖν ἔγραψεν ὁ κ. Κουμανούδης¹.

Τῶν δὲ ὠραισιτάτων καὶ περιεγοσιτάτων ἐπιτυμβίων ληκύθω εἶνε καὶ ἡ ἐνταῦθα ἀπεικονιζομένη, ἧς τὴν ἐπιγραφὴν ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Κουμανούδης. Ἐχει δὲ αὕτη οὕτω· *Θηρεὺς Φειδέστρατος Ξευαρέτη Ἀυτόδικος Ἐρχιεὺς*. Ἀπόκειται δὲ αὕτη ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ. Καὶ δεξιὰ μὲν εἶνε ὀρατοὶ ἐπὶ τῆς εἰκόνος δύο ἄνδρες ὄρθιοι δεξιούμενοι ἀλλήλους, ὀπισθεν δὲ αὐτῶν ἔρῆθος, φέρων τὸν πέτασον καὶ στηρίζων τὴν

¹ Ἰδ. ἀνωτέρω Ἑστίας σ. 297.

¹ Ἀττικῆς ἐπιγραφῆς ἐπιτύμβιοι σ. 13' κ. ἔ.